

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.ПИРОГОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Вінницького національного
медичного університету

ім. М.І. Пирогова

 В.М. Мороз

« 26 » червня 2019 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВИХОВАННЯ
здобувачів вищої освіти
у ВНМУ ім. М.І.Пирогова**

Положення розглянуто та
затверджено на засіданні
вченої ради Вінницького
національного медичного
університету ім. М.І.Пирогова.
Протокол № 11 від 26.06. 2019 р.

Вінниця, 2019 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розбудова Української держави, відродження української нації потребують формування та впровадження відповідної Концепції національного виховання молоді, яка має стати складовою частиною системи національного виховання громадянина України.

Роль держави у національному вихованні полягає в координації зусиль усіх інститутів суспільства, забезпеченні єдності та пріоритету загальнодержавних і національних інтересів.

Національне виховання – це система поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв, створена впродовж віків українським народом і покликана формувати світоглядні позиції та ціннісні орієнтири молоді, яка реалізується через комплекс відповідних заходів.

Відповіддю на виклики сучасного світу має стати національне виховання студентської молоді, котра формуватиме ядро української інтелігенції на основі національної ідеї.

Національна ідея об'єднує й консолідує суспільство, сприяє виробленню активної життєвої позиції молодій людині, становленню її як особистості. Національний характер виховання полягає у формуванні людини як громадянина України незалежно від її етнічного та соціального походження, віросповідання та передбачає створення спільноти самодостатніх людей, які об'єднані національною ідеєю та оберігають свої цінності й свободи.

Глобальний простір, у який інтегрується наша студентська молодь, передбачає засвоєння надбань культури різних народів. Тому постає потреба в здатності студентської молоді до входження у світовий соціокультурний простір – за умови збереження української національної ідентичності.

Національне виховання має стати фундаментом становлення світогляду молодій людині, на якому формуються фахові знання та професійна відповідальність.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Виховна робота в університеті базується на:

- 1) Конституції України;
- 2) Законі України “Про освіту”;
- 3) Законі України “Про вищу освіту”;
- 4) Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки;
- 5) Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджена наказом Міністерства освіти і науки від 16.06.2015 № 641);
- 6) Статуті Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

3. ПРИНЦИПИ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Виховна робота у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І.Пирогова ґрунтується на таких принципах:

- демократичності – визнанні академічною спільнотою права кожного на свободу виявлення своєї творчої індивідуальності, усунення авторитарних методів виховання;
- гуманізації – створенні умов для особистісної самореалізації, формуванні людяної, щирої, доброзичливої, милосердної особистості;
- єдності навчальної та виховної діяльності – консолідації студентства та науково-педагогічних працівників у єдину академічну спільноту, об'єднану спільною мораллю та ідеями;
- послідовності, системності і наскрізності – привнесенні виховних аспектів у всі форми освітнього процесу, зв'язок виховання з життям, трудовою діяльністю народу та продуктивною працею;
- диференціації та індивідуалізації виховного процесу – врахуванні у виховній діяльності рівнів фізичного, духовного, психічного, соціального, інтелектуального розвитку здобувачів вищої освіти, стимулюванні їхньої активності та розкритті творчої індивідуальності;
- єдності теорії та практики – реалізації набутих здобувачами вищої освіти знань, умінь і навичок на практиці, включаючи самовряду та громадську діяльність;
- природовідповідності – врахуванні багатогранної і цілісної природи людини, вікових та індивідуальних, соціально-психологічних особливостей здобувачів вищої освіти;
- пріоритету правової свідомості – вихованні поваги до конституційних прав та свобод людини.

4. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

4.1. Головною метою виховання студентської молоді є формування свідомого громадянина – патріота Української держави, активного провідника національної ідеї, представника української національної еліти через набуття молодим поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних запитів.

4.2. Завданнями виховання студентської молоді є:

- формування національної свідомості, гідності громадянина, виховання поваги й любові до рідної землі й українських традицій;
- підготовка свідомої інтелігенції України, збереження інтелектуального генофонду нації;
- вироблення чіткої громадянської позиції, прищеплення молодим людям віри у верховенство закону, який є єдиною гарантією свободи;
- підняття престижу української мови в академічному середовищі, забезпечення і розвиток українськомовного освітнього простору;
- формування у суспільній свідомості переваг здорового способу життя,

культу соціально активної, фізично здорової та духовно багаті особистості;

- створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, виявлення його потенційних лідерів та організаторів;

- забезпечення високого рівня професійності та вихованості молоді людини, сприяння розвитку індивідуальних здібностей, таланту та самореалізації;

- плекання поваги до своєї аіма матер, дотримання і розвиток демократичних та академічних традицій Університету.

5. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗВО

Виховна діяльність у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І.Пирогова проводиться за такими напрямками:

5.1. Національно-патріотичне виховання:

- формування національної свідомості і відповідальності за долю України;

- виховання любові до рідної землі, її історії, відновлення і збереження історичної пам'яті;

- культивування кращих рис української ментальності (працелюбності, індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з природою та ін.);

- виховання бережливого ставлення до національного багатства країни, мови, культури, традицій.

5.2. Інтелектуально-духовне виховання:

- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення;

- виховання потреби самостійно здобувати знання та готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;

- реалізація особистісного життєвого вибору та побудова професійної кар'єри на основі здібностей і знань, умінь і навичок;

- виховання здатності формувати та відстоювати власну позицію;

- формування особистісного світогляду як проєкції узагальненого світосприймання.

5.3. Громадянсько-правове виховання:

- прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;

- виховання поваги до Конституції, законів України, державних символів України;

- виховання громадянського обов'язку перед Україною, суспільством;

- формування політичної та правової культури особистості;

- залучення студентської молоді до участі у добродійних акціях і розвитку волонтерського руху.

5.4. Моральне виховання:

- формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності.

- працелюбності, самодисципліни;
- формування моральної культури особистості, засвоєння моральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;
 - становлення етики міжетнічних відносин та культури міжнаціональних стосунків.

5.5. Екологічне виховання:

- формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури;
- оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природокористування;
- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство;
- виховання готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності.

5.6. Естетичне виховання:

- розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності;
- формування у молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури;
- вироблення умінь примножувати культурно-мистецькі надбання народу, відчувати і відтворювати прекрасне у повсякденному житті.

5.7. Трудове виховання:

- формування особистості, яка свідомо та творчо ставиться до праці в умовах ринкової економіки;
- формування почуття господаря та господарської відповідальності;
- розвиток умінь самотійно та ефективно працювати.

5.8. Фізичне виховання та утвердження здорового способу життя:

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;
- формування знань і навичок фізичної культури в житті людини;
- забезпечення повноцінного фізичного розвитку здобувачів вищої освіти;
- фізичне, духовне та психічне загартування;
- формування потреби у безпечній поведінці, протидія та запобігання негативним звичкам, профілактика захворювань;
- створення умов для активного відпочинку здобувачів вищої освіти.

6. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАПРЯМІВ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

6.1. Для реалізації молодіжної політики у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І.Пирогова передбачається координація зусиль Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти й науки України,

органів влади та місцевого самоврядування, професорсько-викладацького і студентського складу Університету, представників громадських організацій.

6.2. У Вінницькому національному медичному університеті імені М.І.Пирогова виховна робота націлена на:

- організаційно-методичне забезпечення молодіжної політики;
- вивчення та узагальнення досвіду організації виховної діяльності інших закладів вищої освіти;
- організацію і проведення конференцій, семінарів, круглих столів тощо з питань розвитку шляхів та форм реалізації молодіжної політики;
- сприяння активному обміну теоретико-методологічними аспектами системи виховання, новими підходами, формами і методами виховної діяльності;

6.3. У Вінницькому національному медичному університеті імені М.І.Пирогова виховна діяльність:

- координується Радою з організації виховної діяльності, яка складає план дій;
- включається до планів роботи структурних підрозділів;
- конкретизується у діяльності кураторів академічних груп;
- розглядається на засіданнях методичних рад, вчених рад факультетів.

6.4 Вінницький національний медичний університет імені М.І.Пирогова з метою реалізації основних завдань виховання молоді співпрацює з органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями.

7. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИХОВАННЯМ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Загальне керівництво виховною роботою в Університеті здійснює ректор. Суб'єктами виховної роботи є: ректорат; проректор з науково-педагогічної роботи; керівник підрозділу з організації виховної роботи здобувачів вищої освіти; декани факультетів, заступники деканів з виховної роботи; кафедри; куратори академічних груп; студентське самоврядування (студентські активи академічних груп, самоврядування гуртожитку, ради факультетів, університету); викладачі, співробітники університету; відповідальні за виховну роботу в гуртожитку; працівники бібліотек; керівники гуртків та колективів художньої самодіяльності

7.2. Особлива роль у виховній діяльності покладається на органи студентського самоврядування, серед основних завдань яких є підвищення ефективності навчально-виховного процесу, забезпечення виховання духовності та культури здобувачів вищої освіти.

7.3. Робота з виховання здобувачів вищої освіти включається до планів роботи структурних підрозділів (факультетів, кафедр), конкретизується у діяльності кураторів академічних груп, розглядається на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів, університету.

7.4. Декани факультетів: несуть відповідальність за стан виховної роботи на факультетах; здійснюють підбір кураторів академічних груп, проводять з ними методичну роботу щодо проблем виховання здобувачів вищої освіти; забезпечують реалізацію системи виховання здобувачів вищої освіти на факультеті, організовують позааудиторну виховну роботу зі здобувачами вищої освіти; координують виховну діяльність колективів кафедр, кураторів академічних груп, органів студентського самоврядування факультету; здійснюють поточний контроль виховної роботи на факультеті.

7.5. Заступники деканів факультетів з виховної роботи: виконують доручення ректора, проректора з науково-педагогічної роботи, деканів; складають річний план виховної роботи на факультеті (календарний або за основними напрямками виховання); надають методичну допомогу кураторам академічних груп; контролюють проведення кураторських виховних годин у групах; організовують виховну роботу в студентських гуртожитках, співпрацюють зі студентською радою гуртожитків; складають і контролюють графіки відвідувань викладачів у студентських гуртожитках; проводять збори кураторів академічних груп; здійснюють організаційно-методичну підтримку роботи студентської ради факультету; готують відповідні рішення щодо здобувачів вищої освіти, які порушують Правила внутрішнього розпорядку в гуртожитку; звітують на вчених радах факультету про стан виховної роботи; подають річний звіт про проведену виховну роботу на факультеті (за напрямками виховання).

7.6. Виховна робота кафедр полягає у формуванні професійних якостей сучасного спеціаліста як людини, особистості; проведенні професійно орієнтаційної, інформаційно-просвітницької, культурно-виховної роботи серед здобувачів вищої освіти, розвиток їхніх творчих та інтелектуальних здібностей, залучення до різноманітної діяльності за інтересами, участі в культурно-освітній, спортивно-оздоровчій та інших видах діяльності; сприянні роботі органів студентського самоврядування університету, гуртожитку; безпосередній участі в реалізації заходів, що проводяться ректоратом, на факультетах, у гуртожитках, на заняттях гуртків; організації роботи кураторів академічних груп здобувачів вищої освіти (участь у навчально-виховних і громадських, культурно-освітніх та культурно-виховних заходах у групі); роботі з активом академічних груп, індивідуальній виховній роботі зі здобувачами вищої освіти групи та ін.

7.7. Безпосереднє керівництво виховною роботою в академічних групах здійснюють куратори. Куратор призначається для надання допомоги здобувачам

вищої освіти у формуванні колективу групи, для проведення індивідуальної та групової виховної роботи, встановлення зв'язків із батьками здобувачів вищої освіти, з'ясування проблем здобувачів вищої освіти, надання їм допомоги, здійснення педагогічного контролю за навчальним процесом, дотримання здобувачами вищої освіти морально-етичних норм поведінки, статуту і внутрішнього розпорядку університету. Призначення кураторів здійснюється наказом ректора за поданням декана факультету, завідувача кафедри.

Куратором академічної групи може бути науково-педагогічний працівник, який користується авторитетом, відзначається високими моральними якостями, володіє необхідною педагогічною майстерністю й організаторськими здібностями, може забезпечити позитивну виховну взаємодію зі здобувачами вищої освіти. Куратор академічної групи складає план виховної роботи в групі та звіт про виховну роботу за навчальний рік. Контроль за відповідною діяльністю куратора здійснює заступник декана з виховної роботи.

7.8. Університет співпрацює з органами державної влади, місцевим самоврядуванням, громадськими організаціями. Формування особистості майбутнього фахівця здійснюється системно, через вплив усіх структур і підрозділів ЗВО; це відбувається як у навчальний, так і позанавчальний час: через лекційні курси, роботу клубів, гуртків, колективів художньої самодіяльності, університетських музеїв, діяльність ЗМІ, відвідування пам'ятних місць, мистецьких програм, участь у заходах з відзначення державних свят і пам'ятних дат, зустрічі з ветеранами праці і бойових дій, залучення здобувачів вищої освіти до волонтерської роботи, зустрічі з представниками державних і громадських організацій, центрів місцевого самоврядування тощо.

7.9. Керівники колективів художньої самодіяльності складають план роботи гуртка та план організаційно-методичної роботи на навчальний рік. Здобувачі вищої освіти проходять школу громадянського становлення через систему різноманітних студентських структур, а саме: гуртків, факультативів, клубів, мистецьких колективів, об'єднань за інтересами тощо. Контроль за діяльністю колективів художньої самодіяльності здійснює культурорганізатор університету, заступники деканів з виховної роботи.

7.10. Виховна робота в університеті несумісна з пропагандою насильства, жорстокості, людиноненависницьких теорій, має світський характер, хоча не виключає проведення спільних з релігійними організаціями акцій гуманістичного спрямування.